

Preek over Lukas 12:35-48 Maranathadienst

“Jezus komt terug!” Als ik dat zo zeg, wat voor gevoel roept dat dan bij u op? Ik weet nog dat in mijn jonge jaren sommige ouders de wederkomst wel eens gebruikten als dreigmiddel. Als christelijke jongeren wilden gaan stappen dan kregen ze van hun ouders of van andere gemeenteleden te horen: “maar stel je eens voor dat de Here Jezus terugkomt, terwijl jij daar in die bar zit”. Mijn vader vertelde me ooit dat hij voor het eerst naar de bioscoop ging naar een lachfilm, Charley Chappelin of zo, vrij onschuldig allemaal, en dat toen gemeenteleden hem vroegen of hij zo de Here wilde ontmoeten? Als jongere durfde je al zowat niet meer. En als je toch ging was de lol er al vanaf.

Later heb ik het gaan stappen van jongeren vaak horen goed praten. Als je dan maar zorgde dat je om 12 uur thuis was op zaterdagavond. Want als je na 12 uur nog in een uitgaansgelegenheid bevond dan wist je helemaal zeker dat het slecht met je zou aflopen als Jezus terugkomt.

Persoonlijk heb ik sowieso altijd al wat moeite gehad met het idee dat je om vijf voor twaalf nog wel in een kroeg kunt zitten en om vijf over twaalf niet meer. Als de kroeg fout is, dan is hij op zaterdag net zo fout als op zondag. Deze gedachtegang bewerkt dat we een leven leiden wat bestaat uit christelijke activiteiten en uit, zeg maar, ‘normale activiteiten’. Je christen-zijn werd dan bepaald door je christelijke bezigheden. Je leest je bijbel, bidt elke dag, gaat naar de kerk, bidt voor je eten, en je houdt je aan de zondagsregels die je kerkelijke omgeving je oplegt. En daarnaast heb je dan je normale leventje. En dat normale leventje was voor alle mensen hetzelfde. In de bijbel zie ik veel meer dat ons leven als één stuk gezien wordt. Je hele leven is christenleven. Dus ook voor die normale activiteiten geldt dat je die dingen als een christen doet. Dan is niet altijd de vraag waar je wel en waar je niet heen mag, maar zul je, waar je ook bent, als christen leven. Natuurlijk zijn er dan best gelegenheden waar je beter niet kunt komen, maar de vraag naar hoe je leeft is belangrijker dan de vraag waar je bent. Want je kunt heel braaf thuis bij pa en moe in de woonkamer zitten, maar toch niet als een christen leven. We kunnen beter opvallen omdat mensen het karakter van Christus in ons zien bijvoorbeeld in de

manier waarop we met onze naaste omgaan dan dat we opvallen door de regels die we elkaar hebben opgelegd. Daar wordt niemand jaloers op.

De wederkomst als dreigmiddel. Waarschijnlijk met de beste bedoelingen is geprobeerd om zo jongeren op het rechte pad te houden. Maar het heeft er wel aan meegeholpen dat veel christenen de wederkomst altijd hebben gezien als iets dreigends. Iets spannends. Zal het goed komen met mij, of niet? En zo doende heeft deze manier van doen er ook aan meegewerkt dat mensen een verwarrend beeld van God hebben ontwikkeld wat geen recht doet aan onze Hemelse Vader. God als de strenge Rechter, die ons vanuit de hemel in de gaten houdt of we misschien een misstap begaan. En als we een misstap begaan dan kun je er zeker van zijn dat je daar zwaar voor zult boeten.

Als we nu kijken naar die gelijkenis die de Here Jezus vandaag ons voorhoudt dan krijg je een hele andere indruk. Natuurlijk, er gaat een sterk appèl van de tekst uit om rekening te houden met de komst van de Here Jezus. Vs. 35 zegt dat onze lendenen omgord moeten zijn en onze lampen brandende. In die tijd liepen mannen in gewaden die reikten tot aan je enkels. Als iemand aan het werk ging of hij ging op reis dan deed hij de slippers van z'n gewaad bij de riem in die hij om z'n middel droeg. Daardoor kreeg hij meer bewegingsvrijheid. Als je de lendenen omgord hebt, dan ben je dus reisklaar. Datzelfde komen we ook tegen in Exodus 12. Het volk Israel bevond zich in Egypte. Na 9 plagen was de Faraon nog steeds niet bereid het volk te laten gaan. De 10^e plaag zou zijn dat God de eerstgeborenen in het land zou doden. Behalve in die huizen waar het bloed van het geslachte dier aan de deurpost zou zijn aangebracht. In die huizen bevonden zich de Israëlieten. Zij aten hun paaslam en ongezuurde broden. En dat doen ze gehaast, hun lendenen omgord staat er in Exodus 12:11, met andere woorden, ze zijn gereed om op weg te gaan. Zo had God het ingesteld. Hier in Exodus 12 waren de lendenen dus letterlijk omgord, in onze tekst van vandaag wordt dit beeld figuurlijk gebruikt. De lendenen omgord en de lampen brandende wijst erop dat we klaar moeten zijn voor de ontmoeting met de Heer. Maar hoe doen we dat dan, Jezus terug verwachten.

Jezus vertelt daarover twee gelijkenissen. De eerste gaat over een slaaf, wiens heer van een bruiloft zou terugkomen. Voor die slaaf was in ieder geval niet duidelijk wanneer de heer precies terug zou komen. In die tijd was het niet ongevoel om

meerdere dagen feest te vieren. Het was misschien ook niet duidelijk of de heer een gedeelte van het feest ging bijwonen of de hele week van het feest aanwezig zou zijn. Voor de slaaf zat er niets anders op, dan zo z'n werk te doen, dat de heer elk moment thuis kon komen. Hetzelfde geldt voor het voorbeeld van de inbreker dat Jezus gebruikt. Als je weet dat een inbreker 's nachts om 5 uur komt, dan kun je bij wijze van spreken eerst gerust een paar uurtjes gaan slapen. Hij komt toch niet eerder dan 5 uur. Maar dat weet je niet. Dan kun je maar het beste altijd je voorbereidingen treffen tegen eventuele inbrekers. Deze slaaf wist ook niet wanneer z'n heer zou terugkomen, dat kon wel diep in de nacht zijn, en daarom zorgde hij dat de heer elk moment zou kunnen komen. Hij was er klaar voor, hij had z'n zaakjes op orde. En als je dat doet dan is de komst van de heer ook geen bedreiging. Je werk is op orde en dan heb je toch ook niets te vrezen voor de heer. Maar hoe verwachtte die slaaf z'n heer dan? Dat staat niet direct in de tekst. Maar hij zal heus niet de hele dag voor het raam hebben gezeten om te zien of z'n heer er al aan kwam. Hij zal wel gezorgd hebben dat er te eten was en dat het huis schoon was. Kortom, hij deed gewoon wat hij moest doen. Het werk wat z'n heer hem had opgedragen. En datzelfde zien we ook bij het voorbeeld van Jezus over die rentmeester die door z'n heer over z'n huishouden was gesteld. Een gebruik wat in die tijd niet ongewoon was. Denk maar aan Jozef, die over het huis van Potifar in Egypte aangesteld was als rentmeester. Die rentmeester moest zorgen dat het personeel te eten kreeg en dat het loon werd uitbetaald. Dat was z'n taak en die moest hij goed uitvoeren. En als die heer terugkomt en hij treft die rentmeester zo aan dan is hij een goede en trouwe slaaf en dan zal de heer hem rijkelijk belonen.

Nu schetst Jezus in de eerste gelijkenis een niet alledaags beeld. Is dat u opgevallen? Ik bedoel dit: als die heer thuiskomt en de slaaf heeft z'n werk goed gedaan dan staat er dat de heer als beloning zijn slaaf aan de maaltijd uitnodigt en dat de heer hem bedient. De heer zal zich omgorden, dus zijn kleed opknopen, en de trouwe slaven bedienen. Voor Jezus' luisteraars was dit onvoorstelbaar. Een heer die een slavenklus ging doen als beloning voor de trouwe diensten die de slaven hem bewezen hadden. En toch schetst Jezus dit beeld. Zo zal het gaan bij de wederkomst van de Here Jezus. Hij zal een maaltijd gaan aanrichten en Hij zal zelf de gastheer zijn. Toen Jezus het Avondmaal instelde tijdens het Pascha heeft hij dit zelf ook laten zien. Ook toen omgordde Hij zich en was bereid een slavenklus op zich te nemen. Hij

waste hen één voor één de voeten. De omgekeerde wereld. De koning wordt een slaaf, de slaaf wordt behandeld als een koningszoon.

Dit laat nu precies zien hoe de Here Jezus is. Natuurlijk, Hij is de Rechter van het heelal. Maar allereerst is Hij de Koning die de gedaante van een slaaf aannam. Hij die aan de rechterhand van God was, heeft zijn heerlijke luister niet willen vasthouden, maar Hij werd een mens. Geboren in een arm Joods gezinnetje. Z'n moeder was al zwanger voor haar trouwdag. Hij woonde in een klein onbetekenend dorpje. Hij trok op met een stelletje ongeletterde vissers, een tollenaar en een verzetstrijder, hij werd een vriend van zondaren en hoeren genoemd. Hij raakte melaatsen aan, sprak maar zo een Samaritaanse vrouw aan, joeg boze geesten weg en weigerde het vonnis over een overspelige vrouw te voltrekken. Hij waagde het om de geestelijke leiders van zijn tijd openlijk de les te lezen. En toen uiteindelijk de publieke opinie zich tegen Hem keerde werd Hij na een bizarre rechtszaak veroordeeld en stierf Hij de marteldood aan een verachtelijk kruis. Z'n vrienden legden Hem in een geleend graf. Zo vereenzelvigde God zich met Zijn schepping. De Koning werd een arme slaaf. Zo overwon Hij het kwaad. Door een en al goedheid te zijn. Zo overwon Hij uw kwaad, jouw kwaad en mijn kwaad. Daar koos Hij voor. Als u wilt weten hoeveel God van u houdt, dan is dat, dan is Hij de prijs die God betaalde om u weer voor Hem terug te winnen. God gaf de hemel leeg. God gaf zichzelf, tot bloedens toe. Van God en mens verlaten hing Hij daar aan dat kruis, om ons te behoeden voor die eeuwige godverlatenheid.

Het moeilijkste van dit alles is, dat we dat moeten accepteren. Accepteren dat het nodig was voor onze redding dat Jezus die weg ging. Accepteren dat je het zelf niet redt. Net zoals Petrus moest accepteren dat Jezus hem de voeten zou wassen. "Daar komt niets van in, ik laat in eeuwigheid m'n voeten niet door U wassen". Jezus' antwoord was helder "als ik jou niet mag wassen, heb je geen deel aan Mij". En dat geldt voor ons allemaal. Als we niet accepteren dat Jezus voor ons die weg van vernedering is gegaan, hebben we geen deel aan Hem. Gods verlangen is dat we ons laten redden. Maar als we willens en wetens voorbij gaan aan de prijs die Hij betaalde, is er geen weg terug meer. Dan wordt de Koning, die als Dienstknecht kwam, een Rechter. Daar spreekt de gelijkenis van Jezus ook over. Dat mogen we niet overslaan. Als de rentmeester waar Jezus het over had, niet goed voor het personeel zou zorgen en hen zou beginnen te slaan, en te eten en te drinken en

dronken te zijn, dan zal de heer van die slaaf komen op een moment dat hij het niet verwacht. Dan zal hij hem folteren en hem in het lot van de trouwelozen laten delen. Dat folteren is nogal netjes uitgedrukt hier. Letterlijk staat er 'in tweeën snijden', de GNB heeft gekozen voor het woord 'onthoofden'. Het gaat in ieder geval om een wrede executiemethode. Dat is blijkbaar het lot van de slaven die de heer niet gediend hebben.

Zulke verzen kunnen bewerken dat we toch nog weer met angst naar de wederkomst van Christus kunnen kijken. Maar dan moeten we wel even goed lezen wat er staat in vs. 47. De slaaf nu, die de wil van zijn heer kende en geen toebereidselen had getroffen, zal vele slagen ontvangen. Het gaat hier niet om een slaaf die wel z'n best deed, maar wie het niet helemaal lukte om aan de verwachtingen te voldoen. Het gaat hier ook niet om een slaaf die niet wist wat de heer van hem vroeg. Nee, het is willens en wetens. Hij kende de wil van de Heer, maar hij koos een andere weg.

Blijkbaar maakt Jezus daar onderscheid in. Vs. 48 zegt dat degene die de wil niet heeft gekend en toch dingen gedaan heeft die straf verdienen, weinig slagen zullen ontvangen. Hieruit mogen we best concluderen dat God blijkbaar niet iedereen op dezelfde manier beoordeelt.

Misschien hebben ze u die vraag ook wel eens gesteld: Als het waar het is dat je alleen maar door Jezus gered kunt worden, hoe zit het dan met die miljoenen chinezen die nog nooit van Jezus gehoord hebben?

Meestal zeg ik dan tegen de vraagsteller dat hij zelf in ieder geval niet bij die chinezen hoort. Hij heeft namelijk wel van Jezus gehoord. En die vraag over die chinezen mag nooit een reden voor hem zijn om zelf niet de knieën te buigen voor Jezus. Bovendien leert onze tekst van vandaag mij dat God wel degelijk rekening houdt met iemands omstandigheden. Je wordt alleen beoordeeld op dat wat je kunt weten. Hoe God dat precies zal gaan oplossen met al die mensen die nog nooit van Hem gehoord hebben mogen we gerust aan Zijn rechtvaardigheid overlaten.

Maar nu concreet. Jezus verwachten doe je dus, door gewoon te doen wat je is opgedragen. Voor de slaaf in de gelijkenis was dat het huishouden en voor de rentmeester de zorg over het personeel. Daarmee behartigden beiden de zaken van

hun heer. De beste manier waarop wij de Here Jezus kunnen verwachten is dus zijn zaak behartigen.

En Jezus' zaak is nog altijd de redding van mensen. We hebben net al gezegd dat de Koning dienstknecht is geworden om de dienstknechten tot koningszonen te kunnen maken. Die taak heeft Jezus neergelegd in de christelijke gemeente. Niet bij dominees, evangelisten en zendelingen en zo, maar in de hele gemeente. Heel simpel gezegd zou je kunnen zeggen dat ieder mens een zending is, of nog zendingengebied. Of je bent een gelovige, je hebt 'Ja' gezegd tegen dat offer van Jezus voor jouw zonden, of je bent nog geen gelovige en dan moet je nog 'JA' zeggen tegen Jezus. Daar zit niets tussenin. Er bestaan geen 'gewone gelovigen' die niet de taak hebben de zaken van de Here Jezus hier op aarde te behartigen. Alsof zij alleen maar hier op aarde zijn om op de wederkomst te wachten. Stil maar wacht maar.... De bijbel leert dat sinds de komst van Christus iedere gelovige een priester is, geroepen om de grote daden van God te verkondigen. En natuurlijk mag ieder dat doen met z'n eigen karakter, eigen stijl, eigen gaven en talenten. De een zet z'n muzikale talenten in, de ander z'n vermogen om te onderwijzen, weer een ander laat z'n handen wapperen. Maar met elkaar dienen we God en onze naaste en behartigen we de zaak van de Here Jezus.

Zo bezig zijn, uit liefde voor de Heer, is de beste manier om Hem te verwachten. Als Hij dan onverwacht verschijnt dan zal Hij ook tegen ons zeggen:

Wel gedaan, jij goede en getrouwe slaaf, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen. Ga in tot het feest van uw Heer. In die feestzaal zal Jezus onze Gastheer zijn. Hij zal ons dienen.

En dan zullen ze komen, uit het noorden, uit het oosten, uit het westen, uit het zuiden, om aan te liggen in het Koninkrijk van God. Ook jij, ook u, bent van harte uitgenodigd. Kom bij mij, zegt Jezus, de toegang is vrij. Ik heb alles volbracht!

Amen

